

Abstrakt

Právní úprava zvláštních nástrojů ochrany ovzduší

Tématem této diplomové práce jsou zvláštní nástroje ochrany ovzduší.

V první kapitole se autor věnuje ochraně ovzduší z obecnějšího hlediska. Nejprve zařazuje právní úpravu ochrany ovzduší do systému českého práva a poté zmiňuje historii této právní úpravy na českém území. Tato historie sahá zhruba do padesátých let dvacátého století. Důležitost ochrany ovzduší a její vnímání se ve společnosti v průběhu let podstatně změnilo. Na závěr první kapitoly autor zmiňuje i ochranu ozonové vrstvy Země a ochranu klimatického systému Země, což jsou témata, která s vypouštěním znečišťujících látek do ovzduší také souvisí.

Další kapitola se zaměřuje na Národní program snižování emisí České republiky. Národní program snižování emisí má svůj původ v evropském právu. Je tvořen analýzou úrovní znečištění a znečišťování, scénáři vývoje situace, cíli programu, popisem konkrétních opatření a jejich předpokládaným přínosem, uvedením odpovědných orgánů a indikátorů pro hodnocení plnění programu.

Tématem třetí kapitoly jsou programy zlepšování kvality ovzduší. Teoreticky by měly být zpracovány pouze pro zóny a aglomerace, kde došlo k překročení imisního limitu. Prakticky však v minulosti došlo k překročení imisních limitů ve všech zónách a aglomeracích na území České republiky, a proto jednotlivé programy zlepšování kvality ovzduší pokrývají celé její území. Výhodou tohoto typu programů je skutečnost, že pomocí konkrétních opatření mohou reagovat na specifickou situaci v daném regionu.

Následuje kapitola věnovaná smogovým situacím. K takovému stavu dochází většinou v lokalitě, kde je velká koncentrace zdrojů znečišťování a zároveň nastanou špatné rozptylové podmínky. Jako příklad takové lokality v České republice bych uvedl Ostravsko. V této situaci už je na dlouhodobá méně razantní opatření pozdě a nastupují opatření krátkodobá, jelikož je akutně ohroženo zdraví lidí a správné fungování ekosystémů.

Cílem poslední kapitoly je objasnit situaci ohledně nízkoemisních zón. Na severu a západě Evropy je tento institut již několik let běžně využíván s cílem snížit úroveň znečištění ovzduší zejména v centrech větších měst. Oproti tomu v České republice zatím k vyhlášení žádné nízkoemisní zóny nedošlo, ačkoliv o tom některé obce dříve uvažovaly. Problémem většinou

byla neexistující vhodná objízdna trasa – jedna z podmínek vyhlášení. V zahraničí řidiči před vjezdem do nízkoemisní zóny označují své vozidlo emisní plaketou, aby bylo jasné, zda splňují podmínky pro vjezd. Tento systém by se potenciálně využíval i v České republice.

Klíčová slova:

Ochrana ovzduší, nízkoemisní zóna, smogová situace